

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

KVARTALNO IZVJEŠĆE O MONITORINGU RADA
VLADE NIČKO-DOBOJSKOG KANTONA ZA
RAZDOBLJE OD 12.10.-31.12.2014. GODINE

Veljača 2015. godine

Centri Civilnih Inicijativa (CCI) je bosanskohercegovačka nevladina, neprofitna i nestranačka organizacija, koja djeluje na prostoru cijele BiH, sa uredima u Tuzli, Sarajevu, Banja Luci, Mostaru, Doboju i Bijeljini. Misija organizacije je promoviranje aktivnog sudjelovanja građana u demokratskim procesima,, uz jačanje kapaciteta pojedinaca i institucija na rješavanju problema građana u zajednicama diljem Bosne i Hercegovine

SADRŽAJ:

SADRŽAJ.....	2
UVOD.....	3-4
SAŽETAK.....	4-8
AKTUALNI POLITIČKI KONTEKST U ZDK.....	8-9
OSVRT NA KONSTITUIRANJE VLASTI U ZDK NAKON IZBORA U BIH.....	9-13
TEMELJNE INFORMACIJE O RADU VLADE ZDK OD 12.10. – 31.12.2014.....	13-14
PROGRAM RADA VLADE ZDK ZA 2014. I 2015. GODINU.....	14-16
PRORAČUN ZDK U 2014. I 2015. GODINU.....	16-18
ZAKONODAVNA AKTIVNOST VLADE ZDK U 2014. GODINI.....	18-19
ZAKLJUČCI/PREPORUKE.....	19-23
DODATAK 1.: – STATUS ZAKONA U VLADI ZDK U 2014. GODINI.....	23-24
DODATAK 2.: PROSVJEDI GRAĐANA U BIH POČETKOM 2014. GODINE.....	24-25

UVOD:

Izvješće Centara civilnih inicijativa (CCI) o monitoringu rada Vlade Zeničko-dobojskog kantona (ZDK) za razdoblje od **12.10.-31.12.2014.** godine sumira podatke do kojih je CCI došao prateći rad Vlade ZDK u navedenom razdoblju. Fokus izvješća je, zbog razdoblja na koje se isto odnosi, **na procesu konstituiranja vlasti u Zeničko-dobojskom kantonu**, uz temeljne informacije o radu Vlade ZDK u IV kvartalu 2014. godine, odnosno razdoblju nakon održanih općih izbora u BiH (12.10.2014.), do kraja prošle, 2014. godine. Također, **u izvješću dajemo pregled ostvarenih rezultata Vlade ZDK na realizaciji programa rada za 2014. godinu, te na planu zakonodavnih aktivnosti u navedenom razdoblju**, sa osvrtom na prošlu, 2014. godinu. Pored navedenog, **dio izvješća je posvećen temeljnim dokumentima za rad Vlade ZDK** (programa rada Vlade i Proračun ZDK), **od čije kvalitetne pripreme i blagovremenog usvajanja značajno ovisi efikasnost rada Vlade ZDK**, ali i Skupštine ZDK.

Periodična izvješća o monitoringu rada parlamenta i vlada **predstavljaju osmogodišnji kontinuitet praćenju rada i kontinuiranog izvještavanja javnosti o rezultatima rada spomenutih institucija**, a metodologija koju CCI koristi pri izradi tih izvješća, **utemeljena je na podacima koji su dostupni iz više izvora, prije svega, sa službenih web stranica institucija, iz zapisnika i stenograma sa održanih sjednica, programa rada i proračuna, eksternih analiza i izvješća, te podacima prikupljenim u izravnim kontaktima sa Tajništvom i drugim službama Vlade ZDK**, koji su pohranjeni u internu bazu CCI-a.

S obzirom na specifičnost monitoringa, **CCI se opredjelio za metodološki pristup korištenjem tzv. kombinirane metode istraživanja** (kvantitativna i kvalitativna). Naime, **kvantitativna istraživanja** nastoje dati odgovor na pitanje **koliko**, što znači da se temelji na primjeni metode koja omogućuje **kvantificiranje pojave, odnosno njihovo brojčano izražavanje**, dok **kvalitativna istraživanja** nastoje odgovoriti na pitanja, **zašto, kada, kuda, gdje** itd. CCI metodologija osigurava da kompletno osoblje monitoring tima prikuplja i obrađuje podatke na identičan način, **kako bi se osigurao jedinstven pristup prilikom praćenja i procjene odgovornosti, efikasnosti, i transparentnosti rada institucija zakonodavne i izvršne vlasti**, ali u određenim izvješćima i pojedinačne odgovornosti izabranih i imenovanih dužnosnika u institucijama zakonodavne i izvršne vlasti na spomenutim razinama.

U aktualnom ciklusu izvješća (prvom postizbornom...), CCI su aktualizirali i dosadašnje preporuke i inicijative, **koje će se dostaviti novim sazivima svih institucija**, s ciljem unapređenja procesa unutar

institucija čiji rad CCI prati kroz monitoring rada parlamenta i vlada, te njihovom efikasnijem radu, što bi trebalo doprinijeti stvaranju pozitivnog ambijenta za poboljšanje životnog standarda građana.

Također, CCI višegodišnjim monitoringom rada institucija zakonodavne i izvršne vlasti na razini kantona u Federaciji BiH, bh. entiteta i države BiH, te periodičnim izvješćivanjem, nastoje javnosti omogućiti uvid u rad institucija vlasti u Bosni i Hercegovini, s ciljem da doprinesu pozitivnim kretanjima u kontekstu njihove odgovornosti, efikasnosti, efektivnosti i transparentnosti u radu istih.

Na kraju, koristimo prigodu da zahvalimo za iskazani profesionalizam i korektnu suradnju prilikom prikupljanja neophodnih podataka o radu Vlade ZDK u navedenom razdoblju Berjani Ačkar, sekretaru Vlade Zeničko-dobojskog kantona, te stručnim suradnicima u Stručnoj službi Vlade ZDK.

SAŽETAK:

PRORAČUN ZENIČKO-DOBOSKOG KANTONA ZA 2015. GODINU NIJE BLAGOVREMENO UTVRĐEN NA VLADI, NITI DONESEN U SKUPŠTINI ZDK: S obzirom da Proračun ZDK za 2015. godinu nije blagovremeno utvrđen i dostavljen Skupštini ZDK, koja sukladno članku 7. Zakona o Proračunima u Federaciji BiH, donosi proračun prije početka kalendarske godine na koju se isti odnosi. Stoga je na prijedlog Ministarstva financija u Vladi ZDK, na 195. sjednici Vlade održane, 11.12.2014. godine, donesena Odluka o privremenom financiranju Zeničko-dobojskog kantona za razdoblje siječanj-ožujak 2015. godine. Ministarstvo financija u Vladi ZDK je u postupku donošenja proračuna za 2015. godinu provedlo aktivnosti na izradi Nacrta Proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2015., koji će ići na javnu raspravi i dodatne konzultacije, pa je Vlada Zeničko-dobojskog kantona za I kvartal 2015. godine za privremeno financiranje planirala izdvojiti =66.114.300 KM.

NASTAVAK DOSADAŠNJE PRAKSE U KAŠNJENJU PRI UTVRĐIVANJU GODIŠNJEG PROGRAMA RADA VLADE ZDK: Vlada ZDK je utvrđivanjem Programa rada Vlade ZDK za izbornu, 2014. godinu sa 92 dana zakašnjenja (program je utvrđen, 03.04.2014.), nastavila lošu praksu kontinuiranog kašnjenja pri utvrđivanju programa rada, pa su tako "kršili" članak 16. Poslovnika Vlade ZDK, koji definira obvezu usvajanja Programa rada do kraja kalendarske godine za narednu. Rad bilo koje institucije po tzv. "ad-hoc" principu, i bez blagovremeno usvojenog programa rada, značajno utječe na njezinu učinkovitost, s samim tim i na učinkovitost rada Skupštine ZDK. Vlast i za

vrijeme tzv. "tehničkog mandata" treba raditi na usvajanju ključnih dokumenata za svoj rad, a kasnije ih, nakon konstituiranja vlasti, može revidirati i dopunjavati sukladno okolnostima u kojima će raditi.

ISTOVREMENO OBNAŠANJE DUŽNOSTI ZASTUPNIKA I MINISTRA, ODNOSNO ČLANA ZAKONODAVNE I IZVRŠNE VLASTI DOVODI U PITANJE TEMELJNE VRIJEDNOSTI

DEMOKRACIJE: Iako je isto sukladno naputku Središnjeg izbornog povjerenstva BiH (SIPBiH), donijetog na posljednjim općim izborima u BIH, s ciljem njegovog privremenog korištenja, zbog svih specifičnosti svojstvenih BiH, isto može u nedogled potrajati i obesmisiliti kompletну situaciju. Naime, u Zeničko-dobojskom kantonu premijer ZDK Munib Husejnagić i ministar MUP-a Rifat Delić su osvojili mandate u Skupštini ZDK na proteklim izborima i istovremeno obnašaju zastupničke mandate, odnosno dužnost premijera ZDK i zastupnika u Skupštini ZDK. Takva situacija ih dovodi do mogućeg sukoba interesa, jer nema jasnih ograničenja zbog nedostatka preciznih rokova za konstituiranje vlasti nakon službenog potvrde rezultata izbora od strane SIPBiH, što je CCI predložio Parlamentarnoj skupštini BiH još 2007. godine, uz uvođenje instituta "izvanredni izbori" u izborne zakonodavstvo BiH, kao "sankcije" za kršenje zakona u pogledu blagovremenog konstituiranja vlasti nakon izbora.

VLADA ZDK OSTVARILA VISOK PROCENT REALIZACIJE PROGRAMA RADA ZA 2014.

GODINU, UZ OSJETAN PAD EFIKASNOSTI RADA U RAZDOBLJU NAKON OPĆIH IZBORA: Od planiranih 210 mjera/akata u programu rada Vlade Zeničko-dobojskog kantona za 2014. godinu, u razdoblju od 01.01. - 12.10.2014. godine realizirano je ukupno 136 mjera/akata, dok je od 12.10. - 31.12.2014. godine efikasnost u radu Vlade ZDK znatno opala, tako da je realizirano svega 5 mjera iz programa rada, što znači da je iz godišnjeg programa realizirana 141 mjera (67,14%), te da je ostalo 69 nerealiziranih mjeri (32,86%). Vlada ZDK realizirala je tijekom 2014. godine još 922 mjeru/akta, koje nisu bile planirane programom rada za 2014. - ukupno su realizirane 1.063 mjeru/akta u 2014. godini.

ZNAČAJAN PAD PRILIVA JAVNIH PRIHODA U PRORAČUN ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA TIJEKOM 2014. GODINE PRISILILO JE VLASTI U ZDK NA KREDITNA ZADUŽENJA:

Usljed dramatičnog pada priliva javnih prihoda u Proračun Zeničko-dobojskog kantona i nedostatka finansijskih sredstava za ispunjenje temeljnih ustavnih i zakonskih nadležnosti Kantona, Vlada Zeničko-dobojskog kantona je zauzela stav da je prevazilaženje trenutnog stanja jedini mogući način uravnoteženja rashoda nad prihodima pribavljanje izvanrednih finansijskih sredstava putem

kreditnog zaduženja, odnosno sredstava iz IV "Stand-by" aranžmana Federacije BiH sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF), sukladno važećim zakonskim propisima, čime bi se osiguralo funkcioniranje kantonalnih organa uprave, redovita isplata plaća proračunskim korisnicima i onima koji plaće primaju putem transfera, plaćanje obveza prema gospodarstvu i korisnicima socijalnih primanja, te izvršenje ostalih ustavnih, zakonskih i ugovorenih obveza. Između ostalog, Vlada ZDK je dala suglasnost **Sabini Heljić**, ministrici financija u Vladi ZDK da potpiše **Ugovor o kreditnom zaduženju Zeničko-dobojskog kantona sa Federacijom BiH iz sredstava "Stand- by" aranžmana Međunarodnog monetarnog fonda za 2015. godinu u iznosu od =5.655.000 KM.**

KATASTROFALNE POPLAVE I KLIZIŠTA NA KOJE SU SREDINOM PROŠLE GODINE ZAHVATILE I PODRUČUJU ZDK PRIČINILE SU OGROMNU ŠTETU GRAĐANIMA ZDK:

Prema preliminarnim izvješćima urađenim početkom lipnja 2014. godine, poplave i klizišta na području ZDK, **pričinile su ogromnu štetu na području Zeničko-dobojskog kantona**. Najviše porušenih stambenih objekata **od ukupno 245 prijavljenih**, na teritoriji Općine Zenica je 97, zatim Žepča 80, Maglaja 29, Olova 16, Kaknja deset, u Zavidovićima osam, na području Visokog tri, u Varešu dva objekta, dok u općinama Tešanj, Usora, Breza i Dobojski Jug nema prijavljenih porušenih kuća. **Prijavljeno je 4.165 oštećenih stambenih objekata**, a prema preliminarnim podacima, **na području ZDK registrirano je više od 2.000 klizišta**, koja kontinuirano ugrožavaju stambene objekte.

LOŠA FINANCIJSKA SITUACIJA U ZDK NATJERALA JE VLADU ZDK TIJEKOM 2014. GODINE NA POJAČANE MJERE ŠTEDNJE U ODносу NA PRETHODNO RAZDOBLJE:

Naime, treba pristupiti izmjenama akata kojima se utvrđuje **visina naknade članovima Neovisnog odbora za izbor i reviziju** i drugih radnih tijela Skupštine, **tako da se samo za spoljne članove u tim tijelima utvrdi mjeseca naknada u iznosu od 100,00 KM**, a da se za članove koji dolaze iz reda službenika i namještenika institucija ZDK obračunava prekovremen rad. Kad su u pitanju plaće i druga lična primanja donesena je **Odluka o smanjenju plaća svim rukovodiocima ustanova i organa** gdje je Vlada ili ministarstvo odgovorni javni službenik ili upravlja državnim kapitalom, što u praksi znači da se **smanjuje maksimalni iznos plaće sa dosadašnjih pet na tri prosječne mjesecne kantonalne plaće**.

Također, zabranjuje se svako uvođenje i plaćanje prekovremenog rada, **osim gdje je to zbog prirode posla neophodno (policija i pravosuđe)**, uz **ukidanje isplata naknada za posebne rezultate rada, jubilarne nagrade i stimulacije**. Izvršit će se i revizija svih zaključenih ugovora o djelu, **kao i dodataka na plaću za posebne uvjete rada**, u ovom razdoblju se ne može vršiti novo zapošljavanje, bez odluke

nadležnog povjerenstva, a analizom pravilnika o unutrašnjoj organizaciji treba procjeniti da li se određeni poslovi mogu obavljati preraspodjelom poslova između postojećeg broja uposlenika. Nadalje, naloženo je da se odmah pokrene procedura umirovljenja za sve uposlene koji po tzv. "sili zakona" ispunjavaju uvjete (godine života ili mirovinski staž). Ograničeno je i korištenje službenih vozila samo na premijera i ministre i to isključivo za obavljanje radnih zadataka i ne mogu se koristiti u privatne svrhe. Smanjeni su troškovi korištenja službenih mobitela za premijera ZDK i članove Vlade ZDK, te rukovodeće državne službenike, a obaviti će se i revizija svih ugovora o zakupu poslovnih prostora za institucije vlasti ZDK. Između ostalog, ukinuto je i printanje svih materijala za sjednice Vlade ZDK, pa će članovi Vlade materijale ubuduće primati samo u elektronskom obliku, kao i Skupština ZDK.

I PORODILJE U ZDK SU "ŽRTVE" PRISUTNIH PROBLEMA SA PUNJENJEM PRORAČUNA I RASPODJELOM PRIKUPLJENIH SREDSTAVA: Zbog znatno slabog priliva sredstava u Proračun ZDK, u "nemilost" su došle i porodilje u ovom kantonu, koje su potkraj prošle 2014. godine imale nekoliko zaostalih mjesecnih naknada, koje im se i dalje ne isplaćuju, što ih je prisililo da, zajedno sa svojim bebama, nekoliko puta provjeduju ispred zgrade Vlade ZDK i pokušaju se na taj način izboriti za svoja i prava svoje djece. Ministrica financija u Vladi ZDK, Sabina Heljić je istaknula da je slabo "punjenje" Proračuna razlog što se nisu redovito isplaćivale naknade svim korisnicima Proračuna ZDK, uključujući i određena socijalna primanja, ali je obećala da će sve učiniti da se postupno isplate sva dugovanja porodiljama, ali i drugim socijalnim kategorijama, kojima je to jedini izvor prihoda.

ISTRAŽIVANJE POKAZALO DA JE VEĆINA ANKETIRANIH GRAĐANA NEZADOVOLJNA RADOM KANTONALNE ADMINISTRACIJE U PROTEKLIM GODINAMA: Na službenoj web stranici Zeničko-dobojskog kantona, prije njezinog redizajniranja, građani su imali mogućnost da od početka ovog saziva Skupštine i Vlade ZDK, iznesu svoje stavove o radu službenika kantonalne administracije, tako da je, od 1.359 građana koji su odgovorili na anketno pitanje, zadovoljno je 62 ili 4,6% građana, dok je nezadovoljno 978 ili 72% građana. Kada je u pitanju brzina rješavanja zahtjeva građana, svega 95 građana/graćanki ili 7,6% od broja građana koji su se uključili u istraživanje, ocijenilo da se vrlo brzo rješavaju njihovi zahtjevi, dok je 774 građana/graćanki ili pak 61,8% ocijenilo vrlo sporim rješavanje njihovih zahtjeva. Također, kada je u pitanju vrijeme provedeno u čekanju građana "u redovima" u određenim kantonalnim službama da ih primi nadležni kantonalni službenik, samo je 42 ili 4,5% građana/graćanki čekalo manje od 5 min kako bi dobili tražene usluge, dok je više od sat vremena čekalo 534 ili 56,9% građana, što sasvim jasno pokazuje da kantonalna administracija

Zeničko-dobojskog kantona **treba biti znatno učinkovitija** u odnosu na trenutno stanje u navedenoj oblasti, **odnosno očekivanja građana-poreskih obveznika od onih koje upravo oni plaćaju.**

AKTUALNI POLITIČKI KONTEKST:

Financijskom podrškom Europske unije, koja je pokrenula Program za oporavak od poplava u Bosni i Hercegovini, **u ukupnoj vrijednosti od 43,5 miliona eura**, do 15.01.2015. godine, sukladno obavijesti iz Press službe Zeničko-dobojskog kantona, **realiziran je niz projekata na području Bosne i Hercegovine.**

Fotografija preuzeta sa portala maglaj.net-poplave 2014. godine

Od ukupne planirane sume, **za sanaciju šteta od poplava na području Zeničko-dobojskog kantona planirano je 4.876.574 eura** i to za rekonstrukciju stambenih jedinica, sanaciju lokalnih puteva i mostova, obrazovnih institucija, objekata za vodosnabdijevanje, općinske zgrade, centre za socijalni rad i zdravstvene ustanove. **Program koji će trajati do listopada 2015. godine implementiraju UNDP, UNICEF i Međunarodna organizacija za migracije (IOM).** Od spomenutih 4,8 miliona eura opredjeljenih za Zeničko-dobojski kanton, **2.042.611 eura** planirano je za rekonstrukciju stambenih jedinica, i to za 147 korisnika u Maglaju, 30 korisnika u Zenici i 39 u Žepču, **s tim da je do 15.01.2015. godine, utrošeno 591.054 eura.**

Nadalje, za pojedine općine s područja Zeničko-dobojskog kantona, do navedenog datum, **investirano je 2.302.900 eura u popravku i rekonstrukciju javnih ustanova**, u što spada popravka osnovnih i srednjih škola, te predškolskih ustanova u Općini Maglaj, zatim popravka osnovnih škola u Olovu, Žepču, Varešu i Zenici, kao i zgrada Općine Maglaj i domovi zdravlja, te centri za socijalni rad u

Olovu i Maglaju. Kad je u pitanju komunalna infrastruktura, **izdvojeno je 205.540 eura za sustav vodosnabdijevanja u Općini Žepče, za popravku mostova u Maglaju, Kakanju i Žepču, putova na području Općina Zenica i sanaciju riječnih korita i vodovoda u Zenici, Žepču i Olovu.**

Pored svega pobrojanog, **za ekonomski oporavak gospodarskih subjekata**, čiji su proizvodni pogoni, strojevi i oprema stradali tijekom poplava u svibnju i kolovozu prošle, 2014. godine, **planirano je 296.549 eura**. Spomenuti novac je namijenjen za pomoć sedam gospodarskih subjekata na području Općine Maglaj, zatim tri gospodarska subjekta iz Žepča i jednog iz Zenice. (*Vijesti.ba/Fena*)

OSVRT NA KONSTITUIRANJE VLASTI ZDK NAKON OPĆIH IZBORA U BIH 2014. GODINE:

Na općim izborima u BiH održanim, **12. listopada 2014.** godine, u Zeničko-dobojskom kantonu (ZDK) političke stranke koje su imale svoje kandidate na općim izborima, ostvarile su sljedeće rezultate:

Politička stranka	Broj mandata u sazivu 2010.-2014.	Broj mandata u sazivu 2014.-2018.
SDA - STRANKA DEMOKRATSKE AKCIJE	10	11
SAVEZ ZA BOLJU BUDUĆNOST BIH - SBB BIH FAHRUDIN RADONČIĆ	5	8
DEMOKRATSKA FRONTA – DF-ŽELJKO KOMŠIĆ	0	5
SDP – SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA BIH	10	4
SBIH – STRANKA ZA BOSNU I HERCEGOVINU	4	2
HDZ BIH – HSS, HKDU BIH, HSP HERCEG BOSNA	2	2
STRANKA DEMOKRATSKIH AKTIVNOSTI – A-SDA	0	2
BPS – BOSANSKA PATRIOTSKA STRANKA- SEFER HALILOVIC		

Od 35 zastupnica/zastupnika 7. saziva Skupštine ZDK, **ukupno 9 zastupnica/zastupnika je reizabrano i dobili su novi mandat u Skupštini Zeničko-dobojskog kantona (4 - SDA, 2-SDPBiH, 1-SBiH, 1-HDZBiH, 1 - SBB - Fahrudin Radončić)**, dok je iz prethodnog saziva Skupštine ZDK (2006.-2010.) u prošli saziv Skupštine ZDK (2010.-2014.) **bilo reizabrano 8 zastupnica/zastupnika Skupštine ZDK.**

Od ukupno 8 ministrica/ministara u Vladi ZDK, računajući i premijera Zeničko-dobojskog kantona, koji su se kandidirali za određene institucije na općim izborima u BiH, održanim, 12. listopada 2014. godine, **izabrana su samo dva kandidata**, dok 6 kandidiranih, koji su se natjecali na prošlogodišnjim izborima **nisu dobili povjerenje građana na izborima**. Naime, jedini izabrani ministri u institucije za koje su se kandidirali su **Munib Husejnagić**, SDPBiH, aktualni premijer ZDK, te **Rifat Delić**, SDPBiH, aktualni ministar unutarnjih poslova u Vladi ZDK, **koji paralelno obnašaju obje funkcije** (premijera i zastupnika u Skupštini ZDK, odnosno ministra MUP-a u Vladi ZDK i zastupnika u Skupštini ZDK).

Na općim izborima se **nisu kandidirali** ministri **Ivica Ćurić**, HDZBiH i **Edin Terzić**, SDPBiH.

Politička stranka	Ministica /ministar	Mjesto na izbornoj listi	Broj osvojenih glasova	Kandidiran/a za instituciju	Ishod/status nakon izbora
HDZBiH	Ivica Ćurić	Nije bio kandidat	-	-	-
NS RzB	Sabina Heljić	1	717	Zastupnički dom Parlamenta FBiH	Nije izabrana
SDPBiH	Bojan Bošnjak	1	540	Skupština ZDK	Nije izabran
SDPBiH	Senka Balorda	6	2.954	Zastupnički dom PSBiH	Nije izabrana
SDPBiH	Rifat Delić	6	3.028	Skupština ZDK	Izabran i prihvatio mandat
SDPBiH	Munib Husejnagić	1	3.270	Skupština ZDK	Izabran i prihvatio mandat
SDPBiH	Muhamed Husić	8	1.262	Skupština ZDK	Nije izabran
SDPBiH	Nedžad Lokmić	20	999	Skupština ZDK	Nije izabran
SDPBiH	Edin Terzić	Nije bio kandidat	-	-	-
SDPBiH	Mirko Trifunović	8	748	Zastupnički dom Parlamenta FBiH	Nije izabran

Tabela: Ostvareni izborni rezultati članova Vlade Zeničko-dobojskog kantona na općim izborima u BiH 2014. g.

Također, **Romana Brkić**, ministrica pravosuđa u Vladi ZDK **podnijela je ostavku**, koja je prihvaćena od strane Skupštine ZDK, **08.07.2014.** godine, jer je odlukom VSTV BiH izabrana za sutkinju suda u Banja Luci, **uz napomenu da kraja mandata Vlade nije biran novi ministar/ministrica u Vladi ZDK.**

Unatoč okončanju procesa konstituiranja Skupštine ZDK **zaključno sa 24.12.2014. godine** (prva konstituirajuća sjednica Skupštine ZDK održana je **20.11.2014.** godine (sukladno zakonskim rokovima), a na toj sjednici je izvršena verifikacija mandata i davanje svečane prisege, s tim da do **31.12.2014. godine, nije bio imenovan kandidat /kandidatkinja za premijera/premijerku Zeničko-dobojskog kantona**, što je učinjeno nakon nešto više od 4 mjeseca od održanih općih izbora u BiH¹.

Kada je u pitanju stranačka struktura 7. saziva Skupštine Zeničko dobojskog kantona (ZDK), **istu sačinjava 11 zastupnica/zastupnika SDA, 8 zastupnica/zastupnika SBBBiH, 5 zastupnica/zastupnika DF-a, 4 zastupnice/zastupnika SDPBiH, po 2 mandata imaju A-SDA, S BiH i HDZBiH, dok jednog zastupnika ima BPS-Sefer Halilović.** Trenutna skupštinska većina (SDA, DF i HDZ BiH sa koalicijskim partnerima), imaju **18 mandata od 35**, koliko broji Skupština ZDK, **što je minimalna potrebna većina za donošenje zakona i odluka**, ukoliko se spomenuta "vladajuća većina" ne proširi i na druge stranke.

Na drugom nastavku konstituirajuće sjednice Skupštine ZDK, koja je održana, **24.12.2014.** godine, zastupnice/zastupnici su raspravljali i izjasnili se o **Prijedlogu Odluke o potvrđivanju prijedloga kandidata za mjesto predsjedatelja i/ili zamjenika predsjedatelja Skupštine ZDK, te su donijeli odluku o potvrđivanju kandidata za mjesto predsjedavajućeg i/ili zamjenika predsjedavajućeg Skupštine.**

Naime, za predsjedateljicu Skupštine u narednom mandatnom izabranu je **Draženka Subašić**, predstavnica Kluba srpskog naroda i članica Demokratske fronte-Željko Komšić, a za zamjenike predsjedateljice Skupštine su izabrani **Ivo Tadić**, predstavnik Kluba hrvatskog naroda i član HDZBiH, te **Jasmin Duvnjak**, u ime Kluba Bošnjačkog naroda i član SDA), **što znači da će rukovodstvo Skupštine ZDK biti kompletirano**, jer se nekoliko godina čekalo na izbor člana Kolegija ispred Kluba Bošnjačkog naroda, nakon smjene bivšeg predsjedatelja Skupštine ZDK **Miralema Galijaševića**, SDA sredinom 2012. godine, **ali nije bilo suglasnosti unutar Kluba Bošnjačkog naroda u Skupštini ZDK.**

¹ *Predsjedateljica Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, Draženka Subašić, uz konzultacije sa zamjenicima Ivom Tadićem i Jasminom Duvnjakom imenovala je 17. 02. 2015. godine Miralema Galijaševića, dipl.ecc. iz Zenice za kandidata za premijera Zeničko-dobojskog kantona (ZDK).*

Također, na navedenoj sjednici Skupštine ZDK, **donijeta je odluka o potvrđivanju izbora izaslanika za Dom naroda Parlamenta Federacije BiH**, s obzirom da Izborni zakon BiH člankom 10.13 precizno propisuje da... „**Izbor izaslanika u Dom naroda Parlamenta FBiH vrši se odmah po sazivanju kantonalne skupštine nakon izbora za kantonalne skupštine, a najkasnije mjesec dana nakon ovjere izbora**“, što znači da taj posao nije okončan sukladno navedenim rokovima, **što je značilo kašnjenje od 13 dana**, a samim tim i produženje procesa konstituiranju Doma naroda PSBiH, odnosno kašnjenje pri konstituiranju izvršne vlasti na razini FBiH i državnoj razini (Vlada FBiH i Vijeće ministara BiH).

Također, do kraja prošle 2014. godine, **nije bio imenovan kandidat za premijera Zeničko-dobojskog kantona (ZDK)**, što je učinjeno nakon više od 4 mjeseca od održanih općih izbora u BiH². Kada je u pitanju broj žena u sazivu 2014-2018., **ukupno je 7 zastupnica u Skupštini ZDK ili 20% od ukupnog broja članova Skupštine** (35), što je identičan broj kao u prošlom sazivu Skupštine (7), a Vlada ZDK u sazivu 2010.-2014. imala je ukupno 3 žene ministrike, a ostale su dvije, nakon prihvaćenja ostavke ministrike **Romane Brkić**, 08.07.2014. godine, dok u prvoj bitnoj prijedlogu kandidata za premijera ZDK **Miralema Galijaševića** u sastavku Vlade ZDK nije bilo nijedne žene³.

Podsjećamo na **članak 18. Poslovnika o radu Skupštine ZDK**, kojim je propisano da (citat): "Skupština odlučuje o Prijedlogu Odluke o potvrđivanju Vlade Kantona u cjelini, **javnim glasanjem**. Vlada preuzima dužnost, **ako je za nju glasala većina svih poslanika u Skupštini**. Ako Prijedlog odluke o potvrđivanju Vlade Kantona ne dobije potrebnu većinu, postupak se ponavlja".

Kada je u pitanju nacionalna struktura VII saziva Skupštine ZDK (2014.-2018.), **30 je Bošnjaka, 2 Hrvata, 1 Srbin i 2 iz reda Ostalih**, uz podsjećanje da je na početku VI saziva Skupštine (2010-2014.), nacionalna struktura u Skupštini ZDK bila slijedeća: **26 Bošnjaka, 8 Hrvata i 1 Srbin**, da bi kasnije

² *Predsjedateljica Skupštine Zeničko-dobojskog kantona, Draženka Subašić, uz konzultacije sa zamjenicima Ivom Tadićem i Jasminom Duvnjakom imenovala je 17. 02. 2015. godine Miralema Galijaševića, dipl.ecc. iz Zenice za kandidata za premijera Zeničko-dobojskog kantona (ZDK).*

³ *Nedovoljna zastupljenost žena u sastavu Vlade ZDK će predstavljati "kršenje" Zakona o ravnopravnosti spolova BiH, jer u početnom prijedlogu za sastav Vlade ZDK nije bilo nijedne žene od 10 ministarskih pozicija, što je izazvalo reakciju nevladinih udruga i šire javnosti...*

došlo do promjena, obzirom da su jedan zastupnik i jedna zastupnica dali ostavke (Rifat Delić, SDPBiH i Bernadeta Galijašević, SDA), kada su izabrani za ministre u Vladi ZDK, a njihova mjesta u Skupštini ZDK su preuzeli Senad Karavdić i Amil Buljubašić, dok je umjesto Zore Ivanović (NS RzB), koja je 21.01. podnijela ostavku, u Skupštini ZDK preuzeala mandat zastupnica Hermina Herco.

Tijekom prošlog saziva vlasti ZDK, zbog određenih unutarstranačkih "nerazumijevanja", raniji premijer Fikret Plavljak je 17.06.2013. godine podnio ostavku na tadašnju funkciju, da bi dužnost premijera na 40. sjednici Skupštine ZDK, održanoj, 20.06.2013. godine, preuzeo Munib Husejnagić, SDPBiH, koji je, nakon zahtjeva građana na prosvjedima, 07.02. 2014. godine, promptno odgovorio na njihov zahtjev i odmah podnio ostavku, a Vlada ZDK je razriješena na 53. sjednici Skupštine ZDK održanoj, 25.02.2014. godine. Kako nije bilo političkog dogovora oko imenovanja nove Vlade ZDK, aktualna Vlada ZDK već godinu dana svoj posao radi u tzv. "tehničkom mandatu", jer do finaliziranja ovog izvješća CCI-a, nije postignuta suglasnost da se u Skupštini ZDK potvrди "nova" Vlada ZDK.

TEMELJNE INFORMACIJE O RADU VLADE ZDK TIJEKOM PROŠLE 2014. GODINE:

U razdoblju od 12.10. – 31.12.2014. godine, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, koja već godinu dana radi u tzv. "tehničkom mandatu", je održala ukupno 15 sjednica, od toga je 12 redovnih, te 3 izvanredne sjednice. Na spomenutih 15 sjednica razmotreno je 239 mjera (prosjek po sjednici je iznosio 15,9 mjera), s tim da su navedenih 15 sjednica trajale ukupno 20:29 sati. U razdoblju od 01.01. – 12.10.2014. godine (do datuma održavanja općih izbora u BiH), održano je ukupno 59 sjednica (45 redovnih, te 14 izvanrednih sjednica), na kojima su razmotrene 853 mjere, što znači da je Vlada ZDK tijekom razdoblja od 01.01. – 31.12.2014. godine održala ukupno 74 sjednice, od toga je 57 redovnih, te 17 izvanrednih sjednica (59 sjednica do općih izbora u BiH, 12.10, te još 15 sjednica nakon izbora do kraja prošle, 2014. godine), na kojima su razmotrene ukupno 1.092 mjere, a spomenute sjednice su trajale ukupno 123,43 sati (sjednice do izbora su trajale 103,14 sati, a nakon izbora još 20:29 sati, pa je tako vidljiv pad efikasnosti nakon izbora).

Također, kada su u pitanju razmatarne mjere iz programa rada Vlade Zeničko-dobojskog kantona za 2014. godinu, realizirana je ukupno 141 mjera od 210 planiranih (67,14%, dok je nerealizirana ostalo 69 mjera (32,86%), uz napomenu da je do održavanja općih izbora u BiH, 12. listopada 2014. godine, realizirano ukupno 136 mjera iz programa rada Vlade ZDK za 2014. godinu, te dodatnih 5 mjera nakon

izbora (12.10. – 31.12.2014.), što znači da je intenzitet realizacije mjera iz programa rada Vlade ZDK za 2014. godinu "naglo opao" nakon održanih općih izbora, **pa su mjesecno realizirane nepune 2 mjere**. Svakako treba spomenuti da aktaulna Vlada ZDK godinu dana radi u tzv. "tehničkom mandatu", jer do finaliziranja ovog izvješća, **nije postignuta suglasnost da se u Skupštini ZDK potvrdi "nova" Vlada ZDK**, tako da je realizacija programske aktivnosti, iako je ostala cca 1/3 nerealiziranih mjer u 2014. (69 od 210), **među najvišim kada su u pitanju druge kantonalne vlade** (67,14%), s tim što je na planu zakonodavnih aktivnosti **realizacija planiranih zakona manja od 1/3** (29,4%), jer je od planiranih 17 zakona u 2014. godini, **na sjednicama Vlade ZDK utvrđeno 5 zakona iz programa rada Vlade**, te još 5 zakona koji nisu bili planirani programom, što znači da je Vlada ZDK **utvrdila ukupno 10 prijedloga zakona u 2014. godini**, s tim da je 8 zakona utvrđeno do izbora, te 2 zakona nakon općih izbora u BiH.

Razmatrane mjeru iz programa rada Vlade ZDK u razdoblju od 01.01. – 31.12.2014. godine:

	Planirano mjeru u programu rada Vlade ZDK za 2014. godinu	Realizirano-Utvrđeno u 2014.	Nije realizirano u 2014. godini	Procent realizacije programa za 2014.
Sve mjeru	210	141	69	67,14%

U pogledu nazočnosti ministrica/ministara na održanim sjednicama Vlade ZDK u razdoblju od 12.10.

– 31.12.2014. godine, **šest ministrica/ministara je sudjelovalo na svih 15 održanih sjednica u navedenom razdoblju**, s tim da su 4 ministra bila opravданo odsutna sa ukupno 14 sjednica (ministar Ivica Ćurić, HDZBiH – **ukupno 3 sjednice**, kao i ministar Mirko Trifunović, SDPBiH, koji je bio opravданo odsutan sa 3 sjednice, dok je ministar Rifat Delić, SDPBiH, bio opravданo odsutan sa 4 održane sjednice, kao i ministar Nedžad Lokmić, SDPBiH, koji je bio odsutan, također, sa 4 sjednice Vlade ZDK (premijer Munib Husejnagić je sudjelovao na svim održanim sjednicama Vlade ZDK)).

Program rada Vlade Zeničko-dobojskog kantona za 2014. i 2015. godinu:

Na 198. sjednici Vlade Zeničko-dobojskog kantona, koja je održana, **30.12.2014.** godine, **utvrđen je Nacrt Programa rada Vlade za 2015. godinu**, u kome su predloženi strateški ciljevi Vlade i način ostvarenja tih ciljeva, što istovremeno znači da nije blagovremeno, sukladno poslovničkim rokovima, utvrđen prijedlog programa rada Vlade Zeničko-dobojskog kantona za 2015. godinu, **pa je tako "prekršen" članak 16. Poslovnika o radu Vlade ZDK**, koji uređuje pitanje programiranja rada Vlade.

Naime, prepreka utvrđivanju programa rada Vlade ZDK za 2015. godinu, svakako, **nije bila rad Vlade u tzv. "tehničkom mandatu", jer je ista, zbog kontinuiteta rada bila dužna utvrditi ključne dokumente za svoj rad – program i proračun**, a kasnije ih buduća Vlade ZDK, **nakon njezinog potvrđivanja**, po potrebi, **može revidirati i dopunjavati**, sukladno okolnostima sa kojim će biti suočena u svome radu.

Podsjećamo da utvrđivanje programa rada Vlade ZDK u prošlom sazivu (2011.-2014.), koji je jedan od ključnih dokumenata sa njezin učinkovit rad, kojim Vlada ZDK definira smjer svoga djelovanja u određenom vremenskom razdoblju, **nije bilo sukladno Poslovniku o radu Vlade ZDK**, tj. utvrđivanje prije isteka kalendarske godine za narednu godinu (**članak 16. Poslovnika o radu Vlade**) , u kojem je decidno propisano da..."**Vlada donosi godišnji program rada, po pravilu, do početka kalendarske godine, s tim da Program rada sadrži najznačajnije zadatke koje Vlada treba da izvrši tijekom godine, nositelje priprema materijala, rokove u kojima će se pojedina pitanja razmatrati**, a prema potrebi i kraća obrazloženja za programirane zadatke". U **članku 18. Poslovnika o radu Vlade ZDK** stoji da, ukoliko kantonalno ministarstvo i drugi organ kantonalne uprave smatra da ne može, ili ne može u roku izvršiti neki od utvrđenih zadataka u programu rada Vlade, blagovremeno o tome obavještava Vladu i Premijera, uz navodenje razloga neizvršenja, **kao i rokova u kojima se može izvršiti određeni zadatak iz programa rada Vlade**, što podrazumijeva revidiranje utvrđenog Programa rada Vlade ZDK.

Kada je u pitanju program rada Vlade ZDK za prošlu 2014. godinu, **Vlada Zeničko-dobojskog kantona na 142. sjednici održanoj, 24.12.2013. godine utvrdila Nacrt programa rada Vlade ZDK za 2014. godinu** i isti je upućen Skupštini Kantona na usuglašavanje. Nakon provedene procedure unutar Skupštine, **Vlada ZDK je na 158. sjednici Vlade, održanoj, 03.04.2014. godine**, jednoglasno donijela Zaključak, kojim je **utvrdila Program rada Vlade Zeničko-dobojskog kantona za 2014. godinu**, što znači da je kašnjenje pri usvajanju programa rada Vlade ZDK za 2014. godinu iznosilo **92 dana ili cca 3 mjeseca u odnosu na poslovničku odredbu da Vlada donosi godišnji program rada, u pravilu, do početka kalendarske godine**.

Uzgred, podsjećamo da je Prijedlog Programa rada Vlade ZDK za pretprošlu, 2013. godinu **utvrđen mjesec dana ranije od prošlogodišnjeg utvrđivanja programa rada Vlade ZDK, na nastavku 101. sjednice Vlade ZDK, koja je održana, 04.03.2013. godine, dok je Vlada utvrdila program rada za 2012.**

godinu, 09.02.2012. godine, a Skupština ga konačno usvojila 28.02.2012. godine (sa dva mjeseca zakašnjenja). I na kraju, Vlada ZDK je utvrdila program rada za 2011. godinu 17.03.2011., dok ga je Skupština ZDK usvojila sa 100 dana zakašnjenja u odnosu na poslovničku obvezu -11.04.2011. godine.

Godina mandata	Rok za usvajanje Programa rada Vlade ZDK	Datum utvrđivanja Programa rada na sjednici Vlade ZDK
2011.	31.12.2010.	17.03.2011.
2012.	31.12.2011.	09.02.2012.
2013.	31.12.2012.	04.03.2013.
2014.	31.12.2013.	03.04.2014.
2015.	31.12.2014.	NIJE UTVRĐEN PRIJEDLOG PROGRAMA RADA ZA 2015. (30.12.2014. – utvrđen Nacrt Programa rada za 2015.)

Tabela.: Datum utvrđivanja prijedloga programa rada Vlade Zeničko-dobojskog kantona od 2011.-2015.godine

Stoga programa rada, kao jedan od ključnih dokumenata za rad institucija, **treba usvajati blagovremeno**, sukladno poslovničkim odredbama, što podrazumijeva prekid prakse kontinuiranog kašnjenju pri usvajanju godišnjih programa rada, jer rad bilo koje institucije po tzv. "ad-hoc" principu, i bez blagovremeno usvojenog programa rad, itekako utječe na njezinu učinkovitost. Stoga bh. vlasti na svim razinama, trebaju razumijeti da je program rada sredstvo za ostvarivanje povećane efikasnosti i efektivnosti njihovog rada, kako bi realizacija utvrđenog programa bila što bolja, u interesu građana, od kojih su dobili povjerenje na izborima, s ciljem da odgovorno ispunjavaju preuzete obveze i data obećanja.

➤ Proračun Zeničko-dobojskog kantona za 2014. i 2015. godinu:

Obzirom da Vlada ZDK nije utvrdila Prijedlog proračuna ZDK za 2015. godinu do kraja 2014. godine i dostavila ga u skupštinsku proceduru, Vlada je, na prijedlog Ministarstva financija, na 195. sjednici Vlade ZDK, održanoj, 11.12.2014. godine, donijela Odluka o privremenom financiranju Zeničko-dobojskog kantona za razdoblje siječanj-ožujak 2015. godine, prema kojoj je za privremeno financiranje planirano =**66.114.300,00 KM**. Naime, Ministarstvo financija je u postupku donošenja proračuna za 2015. godinu provelo aktivnosti na izradi Nacrta Proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2015., koji će biti upućen na javnu raspravu. Na 02. sjednici Skupštine ZDK održanoj, 24.12.2014. godine. Skupština je jednoglasno (33 glasa ZA, bez glasova "protiv" i "suzdržanih") usvojila Odluku o privremenom financiranju ZDK za razdoblje siječanj-ožujak 2015. godine.

Dakle, nelagovremeno utvrđivanje Proračuna kantona znači "kršenje" zakonskih odredbi Zakona o proračunima u Federaciji BiH, što znači neodgovornost u pogledu utvrđivanja jednog od ključnih dokumenata za rad bilo koje institucije u našoj zemlji, pa tako i Vlade Zeničko-dobojskog kantona. U kontekstu navedenog, postoji potreba da se precizno uredi pitanje odgovornosti kada je u pitanju kašnjenje pri usvajanju proračuna institucija (individualno i institucionalno), odnosno da se u odgovarajućim zakonskim i podzakonskim aktima predvide "sankcije" za neispunjavanje obveza.

Treba svakako spomenuti da je Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 196. sjednici održanoj, 18.12.2014. godine, utvrdila Prijedlog izmjena i dopuna proračuna za 2014. godinu ("Rebalans"), iz razloga izuzetno slabog priliva javnih prihoda u proračun Kantona. Ostvarenje priliva zaključno s mjesecom studenim 2014. godine iznosilo je 87% od plana za prošlu godinu ili manje za =32.840.003 KM od očekivanog priliva. Stoga je proračun ZDK za 2014. godinu i na prihodovnoj i rashodovnoj strani umanjen za =13.350.000,00 KM, s tim što na 02. sjednici Skupštine ZDK, koja je održana, 24.12.2014. godine, nije prihvaćen prijedlog Vlade ZDK, jer Skupština ZDK, sa 4 glasa "za", bez glasova „protiv“ i 28 „suzdržanih“, nije donijela izmjene i dopune Proračuna ZDK za 2014. godinu.

Takoder, na 196. sjednici Vlade ZDK, koja je održana, 18.12.2014. godine, dana je suglasnost Sabini Heljić, ministrici financija u Vladi ZDK da potpiše Ugovor o kreditnom zaduženju Zeničko-dobojskog kantona sa Federacijom BiH iz sredstava "Stand- by" aranžmana Međunarodnog monetarnog fonda za 2015. godinu u iznosu od =5.655.000 KM. I ova odluka je odmah upućena u proceduru Skupštine ZDK, po skraćenom postupku, o kojoj se raspravljalo na prvom dijelu 02. sjednice Skupštine ZDK, 24.12.2014. godine, a nakon izjašnjenja o prijedlogu odluke, Skupština je većinom glasova, sa 32 glasa "za", bez glasova "protiv" i sa 1 "suzdržanim" glasom donijela Odluku o davanju suglasnosti na zaduženje Zeničko-dobojskog kantona i zaključivanje Ugovora o kreditnom zaduženju Zeničko-dobojskog kantona sa Federacijom BiH iz sredstava dodatnog financiranja po osnovu IV "Stand-by" aranžmana sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF).

Nakon prihvatanja navedene Odluke o kreditnom zaduženju ZDK, zastupnica Naida Delibašić je predložila Skupštini Zaključak u slijedećem tekstu: "Skupština Zeničko-dobojskog kantona zadužuje Vladu Zeničko-dobojskog kantona, da pri isplati sredstava iz odobrenog kredita, prioritet da isplati porodiljnih naknada, studentskih stipendija, te isplata proračunskim korisnicima". Nakon provedene

rasprave o tom zaključku, konstatirano je da je Skupština ZDK sa 31 glasom „za“, bez glasova „protiv“ i 1 „suzdržanim“ glasom, **usvojila predloženi Zaključak zastupnice Naide Delibašić.**

Kada je u pitanju Proračun ZDK za prošlu, 2014. godinu, **podsećamo da je Vlada ZDK utvrdila prijedlog proračuna ZDK za 2014. godinu na 141. sjednici Vlade održanoj, 19.12.2013. godine**, te da je Skupština ZDK na 50. sjednici održanoj, **23.12.2013.** godine, **donijela Proračun Zeničko-dobojskog kantona za 2014. godinu**, sukladno poslovničkim i zakonskim rokovima. Proračun ZDK za 2014. godinu iznosio je **=291.431.620 KM**, s tim da je visina dijela Proračuna za plaće proračunskih korsinika u zeničko-dobojskom kantonu iznosila **=139.152.140 KM** (neto plaće plus doprinosi...).

Proračun ZDK za 2014. godinu je trebao biti **dijelom socijalni i stabilizirajući, a dijelom razvojni**, što znači da su se iz planiranih proračunskih stavki trebale podmiriti sve temeljne obveze prema proračunskim korisnicima, uz održanje vitalnih funkcija Kantona, a sa druge strane, **isti je trebao značiti i realiziranje određenih investicija, koje bi trebale potaknuti nove gospodarske tijekove na području Kantona**. Međutim, zbog slabog priliva sredstava u Proračun ZDK u 2014. godine – **87% od očekivanog** (poplave i dr..), **potkraj 2014. godine je predlagano umanjenje proračuna na prihodovnoj i rashodovnoj strani za =13.350.000 KM ("Rebalans")**, što Skupština ZDK nije prihvatile.

U kontekstu navedenog, treba spomenuti da je Zeničko-dobojski kanton pretprošlu, 2013. godinu **završio sa deficitom od =26.537.969 KM**, koji je, između ostalog, **uzrokovan znatno slabijim punjenjem proračuna ZDK po osnovu neizravnih poreza**. Od planiranih prihoda u iznosu od **272.330.990 KM**, ostvareno je svega **230.621.013 KM**, dok su rashodi zajedno sa kapitalnim izdacima **iznosili 257.158.982 KM**. Prema službenom izvješću, podbačaj u ostvarenju je bio evidentiran kod svih vrsta prihoda, **počevši od prihoda od poreza, koji je bio manji za 14,2%, tekući transferi su manji za 15,2%, a namjenski prihodi su bili manji za 23,2 %**), te neporezni prihodi za **21,4%**.

Također, podsećamo, da je Dokument okvirnog Proračuna Zeničko-dobojskog kantona za razdoblje od 2013–2015., donesen na 31. sjednici Skupštine ZDK, koja je održana, **18.12.2012. godine**.

ZAKONODAVNA AKTIVNOST VLADE ZDK U RAZDOBLJU OD 01.01. – 31.12.2014. GODINE:

Vlada Zeničko-dobojskog kantona je, u razdoblju od **12.10. -31.12.2014.** godine **utvrdila 2 prijedloga zakona**, koja nisu obuhvaćena programom rada Vlade ZDK za 2014. godinu, uz napomenu da je tijekom prošle godine (01.01. – 31.12.2014.) **Vlada ZDK utvrdila ukupno 10 zakona** (8 prijedloga zakona je utvrđeno u razdoblju od 01.01. – 12.10.2014. godine i te još 2 zakona u razdoblju od

održanih općih izbora do kraja prošle, 2014. godine. Također, od ukupno utvrđenih 10 prijedloga zakona, **5 je iz programa rada za 2014. godinu, te 5 zakona koja nisu bili planirani programom rada.**

Od prijedloga zakona, koji su utvrđeni na sjednicama Vlade ZDK održanim tijekom 12. mjeseci 2014. godine, **čak 8 zakonskih prijedloga su izmjene i dopune već postojećih zakona** (4/5 ili 80% od ukupnog broja utvrđenih zakona u 2014. godini), tako da se i u ovoj instituciji nastavlja sa praksom **malog broja utvrđivanja temeljnih ("novih") prijedloga zakona**. Podsećamo da je u prošlom mandatu najviše temeljnih zakona utvrđeno tijekom 2013. godine – **13 od 24 utvrđena zakona** (54,2%), dok je najmanje "novih" zakona utvrđeno tijekom 2011. godine, **3 temeljna od 16 zakona**.

Dakle, sukladno navedenom, vidljivo je da je tijekom izborne 2014. godine **utvrđeno ukupno 10 zakona, i to 5 iz programa rada, te 5 neplaniranih prijedloga zakona**, pa se može zaključiti da je i dalje, ne samo u Vladi ZDK, već i drugim kantonalnim vladama u Federaciji BiH, **prisutan problem lošeg planiranja na planu zakonodavnih aktivnosti, jer se često kreiranje programa rada shvaća kao formalnost**, umjesto da se odgovornije pristupi kvalitetnom godišnjem planiranju, uz pokušaj uvedenja pravila za mandatno planiranje aktivnosti, **jer je program ključni "alat" za veću efikasnost u radu svake institucije**, a kada su vlade u pitanju, i dostavljanja što više zakonskih prijedloga u skupštinsku proceduru, jer neučinkovitost vlade, automatski utječe i na ne/učinkovitost skupštine.

➤ **ZAKLJUČCI/PREPORUKE:**

1. Vlada Zeničko-dobojskog kantona, nakon što je Skupština ZDK na 53. sjednici održanoj, **25.02.2014.** godine, **donijela jednoglasnu Odluku o razrješenju Vlade Zeničko-dobojskog kantona**, čime je prihvaćena ostavka kompletne Vlade ZDK, **već punu godinu dana radi u tzv. "tehničkom mandatu"**, što je itekako utjecalo na njezinu efikasnost u radu tijekom izborne, 2014. godine, a posebno u razdoblju nakon održanih općih izbora u BiH, jer je bilo za očekivati da će u izbornoj godini značajnije intenzivirati svoj rad, **kako bi u što većem stupnju realizirala vlastiti program**, i pokušala nadoknaditi izgubljeno u proteklim godinama aktualnog mandata Vlade ZDK. **PREPORUKA:** Vlada ZDK, odmah nakon njezinog potvrđivanja u Skupštini ZDK, već u prvoj godini mandata 2014.-2018., **treba realizirati "zaostatke" od aktualne Vlade i znatno intenzivnije raditi na stvaranju što boljih uvjeta za život građana Zeničko-dobojskog kantona.**

2. Vlada ZDK je **utvrđivanjem Programa rada Vlade ZDK za izbornu, 2014. godinu** sa 92 dana **zakašnjenja** (program je utvrđen, **03.04.2014.**), uz činjenicu da program rada Vlade ZDK za 2015. godinu nije utvrđen, niti dostavljen Skupštini ZDK, **nastavila lošu praksu kontinuiranog kašnjenja pri utvrđivanju programa rada, pa su tako "kršili" članak 16. Poslovnika Vlade ZDK,** koji definira obvezu usvajanja Programa rada do kraja kalendarske godine za narednu. Inače, rad bilo koje institucije po tzv. "ad-hoc" principu, i bez blagovremeno usvojenog programa rada, značajno utječe na njezinu učinkovitost, s samim tim i na učinkovitost rada Skupštine ZDK, pa stoga vlast i za vrijeme tzv. "tehničkog mandata" **treba raditi na usvajanju ključnih dokumenata za svoj rad-programa i proračuna,** a kasnije ih, nakon konstituiranja kompletne vlasti, **ista može revidirati i dopunjavati sukladno okolnostima u kojima će raditi.** **PREPORUKA:** Ključne dokumente za rad institucija (program rada i proračun) treba usvajati blagovremeno, jer kašnjenje pri donošenju ključnih dokumenata za rad Vlade i Skupštine ZDK predstavlja "kršenje" zakonskih i poslovničkih rokova i znatno utječe nanjihovu učinkovitost. Vlada ZDK treba, **odmah nakon potvrđivanja u Skupštini,** raditi na kreiranju i utvrđivanju programa rada za 2015. godinu.
3. S obzirom da Proračun ZDK za 2015. godinu **nije blagovremeno utvrđen i dostavljen Skupštini ZDK**, koja sukladno članku 7. Zakona o Proračunima u Federaciji BiH, **donosi proračun prije početka kalendarske godine na koju se isti odnosi.** Stoga je na prijedlog Ministarstva financija na 195. sjednici Vlade ZDK, održane, **11.12.2014.** godine, **donesena Odluka o privremenom financiranju Zeničko-dobojskog kantona za razdoblje siječanj-ožujak 2015. godine.** Ministarstvo financija u Vladi ZDK je u postupku donošenja proračuna za 2015. godinu **provelo aktivnosti na izradi Nacrta Proračuna Zeničko-dobojskog kantona za 2015.,** koji će ići na javnu raspravu i dodatne konzultacije, pa će Vlada ZDK za I kvartal 2015. godine **za privremeno financiranje izdvijiti =66.114.300 KM.** **PREPORUKA:** Ključne dokumente za rad institucija treba usvajati blagovremeno, jer kašnjenje pri donošenju ključnih dokumenata za rad Vlade i Skupštine ZDK predstavlja "kršenje" zakonskih i poslovničkih rokova i značajno utječe na učinkovitost rada istih.
4. Istovremeno obnašanje dužnosti ministra i zastupnika, **iako je isto sukladno naputku Središnjeg izbornog povjerenstva BiH,** donijetog na posljednjim općim izborima u BiH, **s ciljem njegovog privremenog korištenja,** zbog svih specifičnosti svojstvenih BiH, **može u nedogled potrajati i obesmisiliti kompletну situaciju.** Naime, **u Zeničko-dobojskom kantonu premijer ZDK Munib Husejnagić i ministar MUP-a Rifat Delić su osvojili mandate u Skupštini ZDK na proteklim**

izborima i istovremeno obnašaju zastupničke mandate, odnosno dužnost premijera ZDK i zastupnika u Skupštini ZDK. Takva situacija ih dovodi do mogućeg sukoba interesa, jer nema jasnih ograničenja zbog nedostatka preciznih rokova za konstituiranje vlasti nakon službenog potvrde rezultata izbora od strane SIPBiH, što je CCI predložio Parlamentarnoj skupštini BiH još 2007. godine, uz uvođenje instituta "izvanredni izbori" u izborne zakonodavstvo BiH, kao "sankcije" za kršenje zakona u pogledu blagovremenog konstituiranja vlasti nakon izbora. **PREPORUKA:** Vlada i Skupština ZDK trebaju kontinuirano vršiti "pritisak" na državne institucije, kako bi se dogradilo bh. izborne zakonodavstvo BiH, s ciljem otklanjanja navedene i drugih anomalija u izbornom sustavu, koji neće dovoditi u pitanje temeljna demokratska načela.

5. Od planiranih 210 mjera/akata u programu rada Vlade Zeničko-dobojskog kantona za 2014. godinu, u razdoblju od 01.01. do 12.10.2014. godine realizirano je ukupno 136 mjera/akata, dok je od 12.10. – 31.12.2014. godine efikasnost u radu Vlade ZDK znatno opala, tako da je realizirano svega 5 mjera iz programa rada, što znači da je iz godišnjeg programa realizirana 141 mjera (67,14%), te da je ostalo 69 nerealiziranih mjera (32,86%). Vlada ZDK realizirala je tijekom 2014. godine još 922 mjere/akta, koje nisu bile planirane programom rada za 2014. godine. **PREPORUKA:** Unatoč visokom procentu realizacije planiranih mera iz programa rada Vlade ZDK za 2014., potrebno je pristupiti još kvalitetnijem kreiranju godišnjih programa rada Vlade ZDK, posebno na planu zakonodavnih aktivnosti, jer je od 17 planiranih prijedloga zakona, utvrđeno svega 5 iz programa rada, te dodatnih 5 neplaniranih prijedloga zakona.
6. Usljed dramatičnog pada priliva javnih prihoda u Proračun Zeničko-dobojskog kantona i nedostatka finansijskih sredstava za ispunjenje temeljnih ustavnih i zakonskih nadležnosti Kantona, Vlada Zeničko-dobojskog kantona je zauzela stav da je prevazilaženje trenutnog stanja jedini mogući način uravnoteženja rashoda nad prihodima pribavljanje izvanrednih finansijskih sredstava putem kreditnog zaduženja, odnosno sredstava iz IV "Stand-by" aranžmana Federacije BiH sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF). **PREPORUKA:** Vlada ZDK treba istražati na pridržavanju svih mera štednje utvrđenih tijekom 2014. godine, što podrazumijeva smanjenje i racionalizaciju svih troškova, uz odlučnost Vlade da provodi restriktivnu politiku javne potrošnje sa čvrstim proračunskim ograničenjima i da kontinuirano jača kontrolu uporabe proračunskih sredstava jačanjem internih kontrola radi preventivnog djelovanja, s ciljem što

efikasnijeg korištenja proračunskih sredstava u zeničko-dobojskom kantonu, te usklajivanja proračunske potrošnje sa ostvaranjem prihoda, što je dosad bio kontinuirani problem u ZDK.

7. Vlada Zeničko-dobojskog kantona je utvrdila je u razdoblju od 12.10.-31.12.2014. godine **samo 2 zakonska prijedloga**, uz dodatnih 8 prijedloga zakona, koje je utvrdila u razdoblju od 01.01. – 12.10.2014. godine, što znači da je **utvrđeno ukupno 10 prijedloga zakona tijekom 2014. godine**. Od utvrđenih prijedloga zakona, **5 zakona su iz programa rada, te 5 zakona izvanprogramskih**, dok su čak 80% ili pak 8 zakona od 10 utvrđenih, **izmjene i dopune već postojećih zakona**. Dakle, iako se očekivao dodatni "zamah" u radu Vlade ZDK u izbornj 2014. godini, Vlada je ipak bila najefikasnija u 2013. godini, **kada je utvrdila 24 zakonska prijedloga**, što znači da je najlošiji učinak imala upravo u izbornoj 2014. godini **sa ukupno utvrđenih 10 prijedloga zakona**, a što je, jednim dijelom i posljedica jednogodišnjeg rada Vlade ZDK u tzv. "tehničkom mandatu".
PREPORUKA: Kvaliteno planiranje zakonodavnih aktivnosti, **a potom preuzimanje pune odgovornosti za realizaciju planiranih aktivnosti**, sukladno rokovima iz vlastitih programa rada, **uz znatno više tzv. "temeljnih" (novih) prijedloga zakona u sazivu Vlade ZDK 2014.-2018. g.!**
8. Unatoč složenoj situaciji u Zeničko-dobojskom kantonu, Federaciji BiH i našoj zemlji u cjelini, zabrinjava činjenica da je krajem studenog 2014. godine u Zeničko-dobojskom kantonu bilo **preko 70.000 neuposlenih**, te da je ta brojka skoro dostigla broj uposlenih u ZDK.
PREPORUKA: Vlada Zeničko-dobojskog kantona **treba prioritetno raditi na utvrđivanju mjera, kojima će se osigurati povećanje zaposlenosti** osoba koje se vode na evidenciji zapošljavanja, stvoriti ambijent za snažniji investicijski zamah u ZDK, uz utvrđivanje mjera za stimuliranje bržeg gospodarskog razvoja te uraditi kvalitetan i provodiv plan smanjenja javne potrošnje, primjenjujući princip realne i neophodne racionalizacije, u odnosu na trenutno stanje u Zeničko-dobojskom kantonu, **uz istovremenu izradu socijalne karte, odnosno donošenju realnog i održivog Socijalnog programa**, koji će obuhvaćati mjere za ublažavanje stanja socijalno ugroženih građana ZDK, **s ciljem poboljšanja njihovog sve lošijeg životnog standarda**.
9. Rezultati anketiranja građana putem službene web stranice Zeničko-dobojskog kantona, koje su rađene u protekle dvije godine pokazale su **vrlo lošu učinkovitost u radu službenika kantonalne administracije**.
PREPORUKA: Kantonalna administracija ZDK **treba biti znatno učinkovitija u odnosu na trenutno stanje u toj oblasti**, što da je obveza "novim" kantonalnim vlastima da sve

učine kako bi se sigurala bolja efikasnosti rada kantonalne administracije, i kako bi se građanima pružala kvalitetnija usluga, jer građani-poreski obveznici plaćaju rad spomenute administracije.

DODATAK 1. – PREGLED UTVRĐENIH ZAKONA NA SJEDNICAMA VLADE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA U RAZDOBLJU OD 01.01.-31.12.2014. GODINE:

- 154. sjednica Vlade Zeničko-dobojskog kantona od 12.03.2014. godine:
 - **Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim priznanjima Zeničko-dobojskog kantona**
- 159. sjednica Vlade Zeničko-dobojskog kantona od 10.04.2014. godine:
 - **Prijedlog Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o kantonalnim administrativnim taksama**
- 168. sjednica Vlade Zeničko-dobojskog kantona, održanoj dana 12.06.2014. godine:
 - **Prijedlog Zakona o dopunama Zakona o srednjoj školi sa Zaključkom o utvrđivanju**
 - **Prijedlog Zakona o dopunama Zakona o osnovnoj školi sa Zaključkom o utvrđivanju**
- 170. sjednica Vlade Zeničko-dobojskog kantona, održanoj dana 24.06.2014. godine:
 - **Prijedlog Zakona o obrazovanju odraslih**
 - **Prijedlog Zakona o stavljanju van snage Zakona o dopuni Zakona o koncesijama sa Zaključkom o utvrđivanju**
- 174. sjednica Vlade Zeničko-dobojskog kantona od 25.07.2014. godine i 30. izvanredna sjednica Vlade Zeničko-dobojskog kantona od 29.07.2014. godine:
 - **Prijedlog Zakona o izmjeni Zakona o izvršavanju Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2014. godinu, sa Zaključkom o utvrđivanju broj: 02-02-15150/14 od 29.07.2014. godine**
- 181. sjednica Vlade Zeničko-dobojskog kantona, održane dana 09.09.2014. godine:
 - **Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom**

- 189. sjednica Vlade Zeničko-dobojskog kantona od 29.10.2014. godine:
 - **Prijedlog Zakona o dopuni Zakona o sudskim taksama**
- 195. sjednici Vlade Zeničko-dobojskog kantona, održane dana 11.12.2014. godine:
 - **Prijedlog Zakona o izmjeni Zakona o šumama.**

DODATAK 2. PODSJEĆANJE NA PROŠLOGODIŠNJE PROSVJEDE GRAĐANA U FBIH/ZDK:

Na prosvjedima građana održanim početkom veljače 2014. godine u više gradova i općina Federacije BiH (**06. i 07.02. 2014. godine**), građani-prosvjednici su u Zenici, između ostalog, **zahtjevali ostavku premijera i članova Vlade Zeničko-dobojskog kantona, a na njihov zahtjev je promptno odgovorio i podnio ostavku na svoju funkciju premijer ZDK, Munib Husejnagić, SDPBiH**, u nazočnosti većine članova Vlade ZDK, koji su, također, **izrazili spremnost da odstupe sa funkcija na koje su imenovani, s ciljem da njihova gesta doprinese smirivanju i stabilizaciji situacije u Zeničko-dobojskom kantonu.**

Povjerenstvo za izbor i imenovanja Skupštine ZDK je **utvrdilo Prijedog Odluke o razrješenju Vlade Zeničko-dobojskog kantona**, koja je, poštujući sve poslovničke procedure, dostavljena svim zastupnicama/zastupnicima Zeničko-dobojskog kantona. Skupština ZDK je na svojoj, **53. sjednici održanoj, 25.02.2014. godine**, nakon obavljene rasprave u kojoj su sudjelovali zastupnice/zastupnici Skupštine i ministri u Vladi ZDK, uz napomenu da su se zastupnicama/zastupnicima obratili i predstavnici "Plenuma građana" Zeničko-dobojskog kantona, **Sandra Planinčić i Mirhunisa Bektaš**, te **Mujo Aganović**–predstavnik Udruge ratnih vojnih invalida, paraplegičara Zeničko-dobojskog kantona, **donijela Odluku o razrješenju Vlade Zeničko-dobojskog kantona, čime je prihvaćena ostavka kompletne Vlade ZDK**, uz konstataciju da je Prijedlog Odluke usvojen sa 34 glasa ZA, bez glasova "protiv" i "suzdražnih".

Također, budući da je Skupština Ze-Do kantona na spomenutoj sjednici održanoj dana, **25.02.2014. godine donijela Odluku o razrješenju Vlade Zeničko-dobojskog kantona**, koja je stupila na snagu danom donošenja, **ali se ne primjenjuje do dana stupanja na snagu Odluke o potvrđivanju nove Vlade ZDK**, Skupština je pozvala sve Klubove zastupnika i zastupnike u Skupštini Zeničko-dobojskog kantona da, sukladno odredbama Poslovnika Skupštine ZDK, u kojima je jasno i precizno definirana

procedura predlaganja kandidata za premijera Kantona i njegovog imenovanja,**u što kraćem roku dostave predsjedatelju Skupštine, prijedlog kandidata za premijera Zeničko-dobojskog kantona.**

Međutim, takvi prijedlozi nisu došli u Skupštinu ZDK do kraja mandata prošlog saziva Skupštine ZDK, tako daje Vlada Zeničko-dobojskog kantona radila svoj posao u tzv. "tehničkom mandatu" do kraja 2014. godine, te nastavila raditi i u tijekom 2015. godine, s obzirom da je spomenuta Odluku o razrješenju Vlade Zeničko-dobojskog kantona stupila na snagu danom donošenja (25.02.2014.), ali se ista ne primjenjuje do dana stupanja na snagu Odluke o potvrđivanju nove Vlade ZDK, koja do završetka ovog izvješća CCI-a, nije bila potvrđena u Skupštini Zeničko-dobojskog kantona. (kraj)